



Алекс Болдин

# Девойката от развалините

„Най-трудно е обрџането назад,  
защото там,  
между разхвърляните късове от времето,  
винаги съзираш безвъзвратно изчезнал,  
скъп на сърцето ти човек  
или безвъзвратно пропуснати възможности.“

За втори път съм на тоя връх. Гледам кръвта, обагрила белия мрамор и не мога да повярвам, че се е случило невъзвратимото. Тя е изчезнала завинаги, оставяйки сърцето ми препълнено от скръб и един сладък спомен, който ще ме спохожда много пъти в дните които ми е съдено да изживея.

Седя унесен, и мислите ме връщат пак към она миг, когато я видях за първи път, тук, на този самотен връх, осеян с обрулени от времето развалини.

Вече не си спомням какво ме бе довело по тия места. Може би човешкото любопитство, породено от разказите на местните хора. Бях един от онези туристи, самотници, които бродеха из Родопите, увлечени от природните им красоти, търсещи спокойствие и самота, далеч от хорските тълпи и суета.

Бях оставил цялата си туристическа екипировка в палатката, долу до пенливия поток, и тръгнах олекотял нагоре към върха. Той не беше много висок, но от него се откриваше прекрасна гледка към околността. Едно зелено море от горски масиви приковаваше погледа и една тъмно-синя безбрежност караше дъха да спре.

Все пак този връх бе някак необичаен. Добре одялани камъни покрити с трева и мъх бяха образували правилна многоъгълна фигура. Някъде в средата на фигурата белееше гладка ниска скала, равна отгоре, като добре отрязан голям дървесен дънер.

Тя изникна като че изпод земята. Едно красиво видение, с дълга руса коса, падаща на вълни по раменете и. Очите и сякаш сапфир, ме гледаха изненадано. Топъл и нежен поглед, който те пълни с възторг и обаяние.

Гледах я захласнат няколко дълги мига. Това и направи забележимо впечатление, защото тя неочаквано се усмихна. Зъбите и блеснаха като огрян от слънцето глетчер, а звънкия и смях се понесе на равни вълни в тишината.

Гласът и ме изтръгна от унеса. Имаше нещо странно в това момиче, което ме смути. О боже! Та тя бе обула моя анцуг! От къде ли го бе взела? Имаше малко комичен вид в тая широка мъжка дреха.

– От къде се появи, бе девойче? Коя си ти? – най сетне се откъсна от пресъхналата ми уста.

– Летия, дъщеря на Вологес!

– Що за име е това? – още не можех да събера мислите си от изненадата и вълнението.

– Е, Летия, често ли обличаш чужди дрехи?

– Ти не си мой мъж, нали? Как тогава ще ме гледаш гола? – в думите и имаше логика, но...

– Къде ти са дрехите? Нямаш ли нищо свое за обличане?

– Имам!

– Тогава?

– Ти не бива да ги виждаш! Те са дрехи на жрица!

Стана ми жал за девојката. Нещо не беше с всичкия си! Но зашто...?

– От къде взе анцуга? – попитах, и понеже не разбра за какво става на въпрос, трябваше да го докосна. Тя се дръпна уплашено.

– От там! – посочи надолу към потока, където се намираще временния ми бивак.

– Гладна ли си?

– Малко!

– Да идем долу, Имам консерви. Ще хапнем.

– Добре! Щом така искаш!

Тръгнахме бавно надолу. Аз вървах напред а тя след мен. Денят отиваше към края си. Светлината бавно гаснеше в златен залез. Гористите долове потъваха в тъмно сини сенки. Подухна хладен планински ветрец. В тези летни августовски дни тук не е така горещо както в низината. Температурите са поне с десет градуса по-ниски. Нощите тук са хладни, дори студени. Така че топлите дрехи и одеяла веднага влизат в употреба. Стигнахме палатката. Вътре беше топло и задушно.

– Заповядай влез!

Тя плахо пристъпи, наведе се и се шмугна леко. Седна в най-далечния ъгъл. Светлината беше много намаляла. Девојката трепереше. Тя нямаше и обувки.

– Вземи обуй тези маратонки! Това ми е резервния комплект. – започнах да разпалвам примуса за да стопля консервите.

– Имам сандали, но и тях скрих при другите дрехи. Нали не трябва да виждаш нищо земно! Дори, гривните и обещите свалих. Така пише в писанието. Ти трябва да ме виждаш такава каквато съм! Нали си наш бог, на нашето племе. Ние изпълняваме желанието ти!

– За какъв бог става на въпрос? – реших да прекъсна безумните и брътвежи.

– Как странно говориш! Не зная! Като те видях, отначало ми се стори, че си обикновен човек. Само дрехите ти са някак необикновени. Не приличат на дрехите на нашите мъже.

Нещо взе да ми писва от приказките на лудата. Мъчех се да запаля

огъня но не вървеше. Може би кибритът беше влажен.

Най сетне попаднах на една суха клечка и след успешния опит поднесох пламъка към примуса. Спиртът пламна със синьо сияние. Девойката неочаквано изпищя.

– О – о, Дионис, не убивай Летия! – сега пък аз се изненадах. Сякаш не бе виждала огън!

– Нямам намерение да те убивам! Искам да стопля консервите? – казах и го меко, с разбиране. Какво можех друго да измисля за да я успокоя?

– Сега знам, че ти си Дионис! Ти си повелителя на огъня! Само боговете могат да създават огън! О, Дионис, смили се над Летия!

Слушах думите и изненадан. Тя очевидно ме вземаше за божество с името Дионис. Странно, много странно! Да не би пък да е била археоложка? Археолозите все търсят това легендарно светилище на Дионис. Знаех, че Херодот за първи път е споменал за него в старата история. Да не би пък?

– Слушай Летия, ще ми разкажеш ли как дойде тук?

– Но ти нали знаеш!

Очаквах той отговор. Нали бях бог! Трябваше да зная всичко!

– Да, зная! Но искам ти да ми разкажеш всичко. И по-подробно, ако обичаш.

– Добре, щом това е желанието ти!

Приготвих се да слушам. Синкавият пламък на примуса трептеше. Слабата му светлина едва разпръскваше мрака. Двете ни човешки сенки, уголемени и деформирани играеха някакъв странен танц по стените на палатката. Затоплените консерви приятно цвърчаха и разнасяха апетитната миризма на свинско със зрял фасул.

– Много време преди да се родя аз, дъщерята на Вологес, воините на Рим покориха съседните на нашето племена. Само ние, бесите все още сме свободни. Римляните търгуваха с нас но все още не искаха да завземат земите ни. Крепостите ни са здрави, а и планините ни са закрилници.

В нашите земи е и светилището на бог Дионис. Кой смъртен ще вдигне ръка срещу неговите пазители? Кой би посмял да оскверни свещения храм с насилствено пролята кръв? Дори и великия Рим не смее да стори това...

Рим е известен с хитростта и подлостта си. През времето когато съм била малко дете, неговият заместник Марк Лукреции Крас коварно е обявил светилището за притежание на одрисите. Това нечувано

злодеяние трябваше да се премахне... Нашето племе встана с оръжие в ръка за да защити правата си. Поведо го моя баща, великият жрец Вологес. Към нас се присъединиха и други племена. Мъжете ни победиха и убиха Разкипор, сина на Котис. Вологес е страшен в своя гняв. Със силата на пророчеството той отне войската на Реметалк и го принуди да избяга. Великият жрец го преследва чак до Херсонес. Нахлу в земите му и там от здравите крепости не остана камък върху камък. Но дойдоха легионите на Луций Пизон, управителя на Памфилия и воините ни трябваше да се оттеглят обратно в родните планини. Тук те посрещнаха Пизон и го разбиха. След една година той се върна отново, с още легиони и опустоши земите ни и земите на нашите съюзници. О, Дионис, настанаха тежки дни за твоите деца! Помогни ни! Спаси ни от гибел! С такава молба ме изпрати при теб мъдрият Вологес. Само ти имаш силата да сториш това!

Имах чувството, че слушам една историческа легенда, поразяваща със своята реалност. Къде ли е чела подробностите за тези събития, свързани с най-старата история на тези земи? Тя говореше и боравеше с такива факти, както можеше да го направи само специалист-археолог. Това вероятно е била и нейната професия. Следващите и думи обаче разпръснаха тези мои мисли по най-неочакван начин.

– Великият жрец Вологес, моя баща, ми даде от твоя прах. И ето, сега аз съм тук, при теб!

– Какъв прах?

– Твоят прах, прахът на бог Дионис! Ти си го оставил когато си бил на връх Зелмисос. Дал си го на хората от моето племе. Казал си им, че който погълне от него, след това ще може да говори с теб.

Не вярвах на ушите си! Историческият разказ вземаше твърде странен обрат.

– Белият прах се пази в кръглият храм. Намира се е в една урна, до която е разрешено да се докосва само великият жрец. Когато си пристигнал, от това място си говорил с небето. То ни изпрати изобилие от блага. Научил си ни как да обработваме земята и да получаваме от нея изобилна реколта. Ти си ни дал огъня и страшния гръм, с който да поразяваме враговете.

О, Дионис! Немарлив бе предишният жрец Нокесос. Не пазеше добре белия прах и ние едва не го изгубихме. За тази немарливост заплати със живота си. От прахът остана малко. Вологес каза, че е достатъчно за да дойда при теб. Сега, смирено чакам да чуя волята ти.

Слушах потресен. Нима сънувах? Беше нереално...! Сигурно съм

много уморен! Увлякох се в брътвежите на лудата. Коя ли е? Тя навярно не разпознава и близките си. Шизофрения – в силна степен!... А е красива, дяволски красива! Как да помогна? Хайде стига де, бог Дионис! Един сън ще дойде добре и на двамата. Накарах я настоятелно да хапне от консервата. Малко се мръщеше на консервираната храна. След това очевидно се успокои.

– Стана късно, Летия. Трябва да спим, а утре ще видим какво може да се направи по твоя въпрос.

Тя не дочака повторна покана и се шумгна под одеялото до мен. Угасих примуса и палатката потъна в тъмнина. Силни талози на вятъра разклатиха платнището. Не след дълго чух равномерното и дишане. Мен обаче не ме ловеше сън. Мислите се въртяха в главата ми като някакъв хаос от вихри. „Наистина ли беше луда?“ Разбрах, че не мога да заспя. Отметнах леко одеялото и станах. Взех фенерчето с почти изтощените батерии, и тихо се измъкнах навън.

Вятърът се бе усилил. Луната се криеше в облаците. Беше тъмно като в рог. Светнах с фенерчето и под слабата му светлина тръгнах нагоре към развалините. Ето ги и тях! Не се ли появи тя зад оная колона? Стигнах до нея. Наведох се, опипах земята. Между каменни плочи се показва отвор. Пъхнах ръката си и ... Но какво е това!

В ръката ми се оказа бяла, много нежна дреха, приятно галеща кожата. Осветих я. Цялата бе избродирана с някакви фигури. В долният край бяха защити красиви, малки, метални плочки... Сгънах внимателно дрехата и я пъхнах обратно в отвора... Но тук обаче имаше още нещо!... Извадих тъмен предмет. Оказа се малка метална кутия. Отворих я с трепет... Какво е това! Дали пък казаното от нея е истина!? Вологес бе изпратил дъщеря си при Дионис, но нещо се бе объркало и тя сега е тук, при мен. Невероятно! По необясним начин бе преминала прага от поне 2000 години. И то чрез тоя прах? Ощипах се, за да се уверя, че не сънувам.

– Това вътре, трябва да е чудодейният прах, за който говореше! – казах неволно на глас.

Сърцето ми биеше лудо. Изглежда, че тя наистина е Летия, дъщерята на великия жрец Вологес. Времето е направило неочакваното е срещнало две същества от различни исторически епохи. Тя нямаше дори и най-малката представа какво се е случило с нея. Гледаше на нещата по съвсем простичък начин, съответстващ на културното и ниво. Ако и кажа моята версия за случилото се, няма да ме разбере. За нея съм бог Дионис и това е всичко! Кой всъщност е бил този Дионис с неговия прах?

От къде ли е дошъл? Сега, в тоя час, не ми се мислеше по този въпрос. Изправих се и тръгнах надолу. Влязох в палатката. Девојката спеше дълбоко. Може би сънуваше нейното време, баща си, римските поробители...

В този момент никой нямаше да повярва на думите и. Щяха да я изпратят в някоя психиатрия. Би било жестоко и несправедливо!

Има обаче още един изход. Да я заведа в Девин. Временно да я изолирам от контакт с хората, а след това постепенно да я запозная с реалностите на нашето време. Всичко е така объркано и непредвидимо. А този прах!? Как ли ще и подейства отново? Дали може да я върне обратно във времето? Едва ли!

Все пак не трябва да знае, че съм открил дрехите и. Каква ли е тази забрана? Трябва да я заведа във вилата си?

Равномерното дишане на девојката постепенно ме унасяше в сън. Неусетно ме унесе дрямка. На сутринта, съгнах палатката и двамата заслизахме бавно, надолу по скалистата пътека за Девин. Гъсти, смърчови гори бяха навсякъде около нас. Вляво остана връх Баташки Снежник. Вдясно долу синееха като очи високопланинските язовири „Широка поляна“ и „Беглика“. Далече в низината, река Вьча виеше снага между скалистите проломи.

– Какви са тези езера? Нали там трябваше да минава пътя за Пулпудева? Не отговорих. Вървах мълчаливо. Внимателно следях реакциите и. Логично беше съвременността да я изненадва.

Така започна нашата одисея с Летия. Един цял месец живяхме усамотени в моята вила. Беше цял месец на щастие и недоразумения между хора живели в различни епохи. Летия се чудеше на всичко. Задаваше много въпроси, на които трудно можех да отговоря. Беше умна и съобразителна. Това донякъде улесняваше задачата ми. Често я оставях сама, нали трябваше да ходя на работа. Постепенно се променяха и моите навици. Вече не се заседях с компании. Бързах да се прибера. Животът ми мина някак в друго русло, по-жизнерадостно, по-весело. Цялата тази промяна в моя живот се дължеше на нея.

Почти се бях отърсил от мисълта за невероятните обстоятелствата при които я бях срещнал. С една дума предишният ми живот се обезцвети и избледня. Бързо свикнах с нея. Неусетно се случи и онова, което се случва между мъж и жена. Разбирах, че не постъпвах разумно, но какво можех да направя. Човек някак трудно сдържа чувствата си при такава красива жена край себе си. Никой не би устоял на чара и. За нея обаче продължавах да бъда бог, макар и бог от плът и кръв. Не без



удоволствие констатирах, че такъв и по-харесвам. Многого непонятни за нея неща все още не можеха да съборят оная невидима преграда между нас.

Ако и бях казал истината нямаше да ме разбере. Истината за времето и неговите необясними и за мен явления. Спестих и го...

Наближаваше средата на септември. В хубав слънчев ден, преди да изляза, Летия ме спря с въпроса.

– О, Дионис, приближава твоя голям ден. Племето ми чака твоята помощ. Трябва да се върна и предам думите ти.

Не обърнах внимание на думите и. Не осъзнах дълбокия им смисъл. Това бе фаталната ми грешка.

– Ще помогна на племето ти, разбира се! – целунах я на изпращане.

– Тогава ти ще ме имаш завинаги! О-о, Дионис, колко съм щастлива!

Думите и приех спокойно, без тревога. Ако бих могъл да зная за онова, което щеше да се случи, какво ли не бих дал за да я задържа. Тогава няхах и най-малката представа за това.

Върнах се късно вечерта. Във вилата не светеше никаква светлина. Потънала в тъмнина, тя се белееше самотно на фона на черната гора.

Дали не си е легнала? Винаги ме чакаше да се върна. Изпълни ме тревожно предчувствие. Ускорих ход. Кучето джафна радостно и се втурна да ме приветствува. Сега не ми беше до него.

Отворих външната врата и влязох. Беше тихо и пусто! Повиках я с име. Никакъв отговор! Лошо предчувствие ме обзе внезапно. – Къде ли бе отишла? Краката ми отмаляха. Седнах на стола, разтреперан и отчаян. Тогава внезапно си спомних последните и думи. Какво ли е искала да каже? Дали пък...!

Дали е използвала отново оная прах? Сkochих! Трябваше да бързам за да я преваря. Трябваше да стигна преди нея до оная връх. Тя очевидно знаеше и друг начин за използване на тоя прах. Навън бе вече тъмно. Автобусът за язовир „Беглика“ отдавна беше заминал. Отсkochих до съседа. След настоятелни молба той се смили и ми даде стария си автомобил.

Препуснах лудо по планинския път край Девинска река. До язовира пристигнах към полунощ. Неведнъж бях минавах по тези места и не бе трудно да открия стария път за горското стопанство. Паркирах колата до заспалата сграда и хванах вече познатата пътека за връха.

Развиделяваше се. Не след дълго скалистият връх се изправи гордо пред мен. Бях капнал от умора. Не бях спирал и минута.

Зората се пукна и обля всичко наоколо в злато. Каменните развалини червенееха. Отново ме овладя онова чувство на пустота и тайнственост.

Трескаво обикалях развалините. Спрях до оная колона, където бях открил дрехите и. Скривалището обаче бе празно. Бях закъснял! Залитнах. Подпрях се уморено на един голям мраморен блок. Ръката ми докосна някаква мокрота. Погледнах я стреснато. Върху камъкът аленеше голямо петно кръв. Ужасна мисъл ме прониза...

Летия се бе върнала в древността. Дионисиевият празник е известен с човешките си жертвоприношения. Тя е вярвала, че със смъртта си ще се слее с мен завинаги и ще спаси племето си от гибел. Доброволно се бе подложила под острието. Сама се бе погубила! А аз дори не я разбрах, не разбрах думите и мислите и...

Нямах сили да помръдна! Пред очите ми като кинолента се разкриваше картината на смъртта и. Ето как, великият жрец вдига жертвения нож и рязко го забива в бялото тяло. Ножът пронизва туптящото сърце и сините очи бавно угасват, ликуващи, че е изпълнено необходимото дело. Жрецът отваря капака на металната кутия и поръсва с белия прах изстиващото тяло. Сега вече душата и ще отлети при Дионис.

Тя обаче лежи безжизнено на белия мрамор и само една част от нея, кръвта, литва през времето за да дойде тук и остане при мен, като доказателство за безвъзвратно извършеното. Не исках да повярвам! Не е е ...!

За втори и последен път съм на тоя връх. Гледам влажното червено петно и ми се струва, че всичко е било сън, един сладък и омаен сън.

Една сълза се отрони от миглите ми и падна върху петното от захваща кръв. Застина за един кратък миг. След туй трепна и заблестя под слънчевите лъчи в хиляди нежни светлинки. И сякаш не бе човешката ми сълза, а един малък и искрящ скъпоценен камък.

КРАЙ

© 1977 Алекс Болдин

Източник: Авторът

Разпространява се при условията на лиценза „Криейтив Комънс – Признание –  
Некомерсиално – Без производни“ версия 2.5 (CC-BY-NC-ND version 2.5)

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/2921>]